

**SITUAȚIE COMPARATIVĂ ÎN DOMENIUL
ECONOMIEI SOCIALE
UE - ROMÂNIA**

ANGELA ACHIȚEI,
PREȘEDINTE

POLONIA

Populația – 38 milioane din care:

- ❑ 5,4 milioane sunt persoane cu dizabilități
- ❑ 2,4 milioane sunt la vârsta care pot lucra

- ❑ Fiecare angajator care are peste **25 de salariați** este obligat să aibă angajate în proporție de **6%** persoane cu dizabilități.
- ❑ Pentru fiecare persoană cu dizabilitate neangajată, angajatorul plătește lunar la stat **40,65% din salariul minim** (în mai 2009, aproximativ 310 euro).

- ❑ **Banii merg către un fond special numit:**
- ❑ **FONDUL DE STAT PENTRU REABILITAREA PERSOANELOR CU HANDICAP**
- ❑ **Si sunt utilizați pentru reabilitare socială și vocațională a persoanelor cu dizabilități.**

- ❑ In 2009, acest fond și-a propus să colecteze suma de approx. **1.000.000.000 Euro**
- ❑ Ministerul de Finanțe și-a luat angajamentul să cofinanțeze cu suma de **120.000.000 Euro**

TOTAL - 1.120.000.000 Euro

FONDUL DE STAT PENTRU REABILITAREA PERSOANELOR CU HANDICAP

- ❑ Subvenții pentru unitățile protejate – 75% din costurile salariale ale persoanelor cu dizabilități;
- ❑ Subvenții pentru angajatorii de pe piața liberă a muncii – 70 % din costurile salariale ale persoanelor cu dizabilități (excepție companiile care au peste 25 de angajați și sunt obligați să aibă în proporție de 6% angajate persoane cu handicap);
- ❑ Cofinanțare pentru ateliere de terapie vocațională;
- ❑ Cofinanțare pentru unitățile de formare profesională;
- ❑ Adaptarea spațiilor pentru persoane cu handicap;
- ❑ Împrumuturi pentru persoane cu handicap să demareze o afacere, inclusiv pentru agricultură;
- ❑ Finanțare parțială pentru participarea persoanelor cu handicap în tabere de recuperare;
- ❑ Finanțare parțială pentru echipamente ortopedice și alte forme de suport;
- ❑ Finanțare parțială pentru eliminarea barierelor arhitecturale.

- Salariul minim in 2009 – **293 euro.**

Subvenții angajator (pe toată perioada de menținere în muncă):

- Pentru handicap grad 1 – 470 euro (160%)
- Pentru handicap grad 2 – 410 euro (140%)
- Pentru handicap grad 3 – 170 euro (60%)

În 2008

- **Din 2,4 milioane de persoane care au vârsta pentru încadrare în muncă:**
  - **163,000 lucrau în unități protejate**
  - **39,000 pe piața liberă a muncii**
  - **14,000 beneficiau de servicii ale Centrelor de zi**

FRANTA

- Fiecare angajator care are peste **20 de salariați** este obligat să aibă angajate în proporție de **6%** persoane cu dizabilități.
- Dacă nu are angajate persoane cu dizabilități, are opțiunea de:
  - Achiziționa servicii și produse de la unități protejate
  - Sau de a vira banii la un **FOND DE STAT**.

CONTRIBUȚII ANUALE:

- ❑ Companii mici (20 - 199 angajați) - 3500 €/pers
- ❑ Companii medii (200 - 749 anagajați) - 4350 €/pers
- ❑ Companii mari (peste 749 angajați) - 5230 €/pers
- ❑ Companii care timp de 3 ani nu au angajat nici o persoană cu handicap - 13070 €/pers

ALOCARE FONDURI COLECTATE DE LA ANGAJATORI in 2007:

- 32% sprijin direct pentru persoane cu dizabilități**
- 30% sprijin pentru angajatori**
- 27% dezvoltare vocațională**
- 11% costuri administrative**

În 2008 în FRANȚA:

1. Angajați pe piața liberă a muncii:

- 410000 in sector privat
- 170000 in sector public
- 35000 lucrători independenți
- 20000 in întreprinderi sociale

2. Angajați în unități protejate – 115000 persoane

ITALIA

- **Angajarea în întreprinderi sociale și a altor categorii defavorizate, nu numai persoane cu handicap. Exemplu – foști deținuți, consumatori de droguri, persoane fără adăpost ș.a.**
- **Facilitate pentru autoritatea locală să achiziționeze anual fără licitație servicii și produse de la întreprinderea socială din comunitate.**

ROMÂNIA

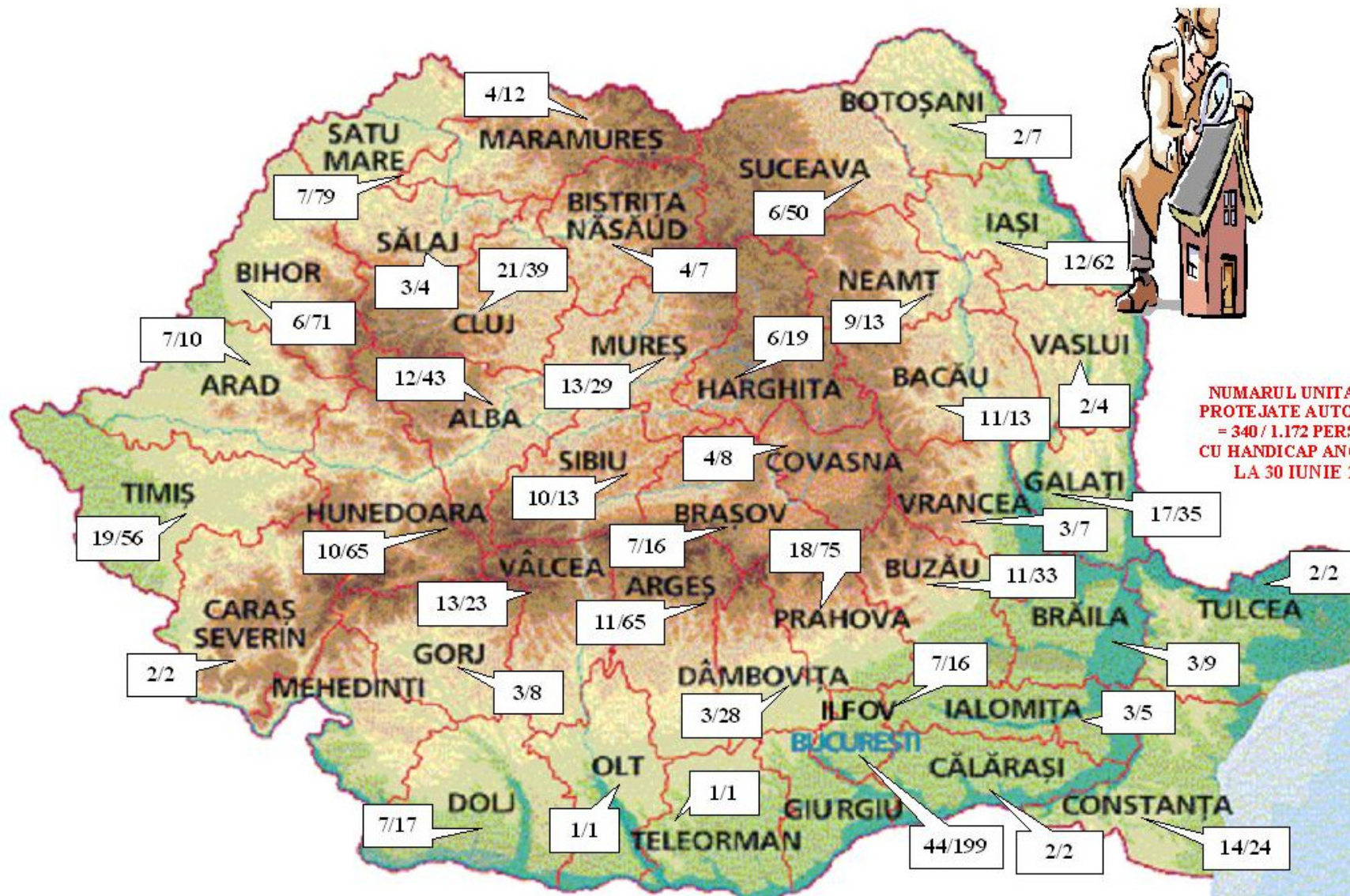
- Numărul persoanelor cu handicap din România, a crescut de aproape 9 ori între 1992 și 2008: de la 74.000 în 1992 la peste 630.000 de persoane la sfârșitul anului 2008.
- Rata de ocupare a persoanelor cu handicap 15-64 ani în 2008 era de 6,7% conform statisticilor Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap. Se estimează că datorită crizei economice, în 2009 acest procent a scăzut sub 6%.

An	2006	2007	2008
Total persoane cu handicap 15-64 ani	312510	353759	385648
Persoane cu handicap angajate	16225	21906	25705
Rata de ocupare a persoanelor cu handicap 15-64 ani (%)	5.2	6.2	6.7

NUMARUL UNITATILOR PROTEJATE AUTORIZATE = 340 / 1.172 PERSOANE CU HANDICAP ANGAJATE, LA 30 Iunie 2009

HARTA UNITATILOR PROTEJATE AUTORIZATE¹, LA 30 Iunie 2009
 NUMAR UNITATI PROTEJATE AUTORIZATE / NUMAR PERSOANE CU HANDICAP ANGAJATE

¹ Unitati protejate autorizate in perioada 3 mai 2007 – 30 iunie 2009

- Nu există reglementare legislativă pentru conceptul de *economie socială*. Singura structură de economie socială recunoscută în legislația românească este unitatea protejată autorizată (legea 448/2006 cu modificările și completările ulterioare din OU86/2008 și legea 207/02.06.2009; ordinul 60/2007).
- Astfel, singura categorie de persoane dezavantajate social care sunt beneficiare ale legislației în vigoare sunt persoanele cu handicap.

- Există și alte categorii de persoane dezavantajate social care au nevoie de sprijin legislativ în ceea ce privește procesul de integrare socială și profesională: foști deținuți, mame singure, persoane foste consumatoare de droguri etc.

- În cadrul anumitor fundații sau asociații care au ca obiect de activitate sprijinirea acestor categorii de persoane sunt înființate anumite ateliere lucrativ dar care nu sunt reglementate legislativ în condițiile în care singura formă recunoscută este unitatea protejată în care sunt angajați minim 30%.
- Este necesară o reglementare pentru aceste activități generatoare de venit și identificarea unor forme legale de plată a beneficiarilor implicați în realizarea diferitor produse și servicii în afara contractului de muncă existent în prezent (există situații când un beneficiar se implică în astfel de activități 2 luni pe an, în restul anului fiind indisponibil din diverse motive).

- Produsele sau serviciile nu sunt întotdeauna competitive pe piața economică. În străinătate, întreprinderile sociale sunt structuri ale economiei sociale care se ocupă de anumite domenii de activitate, în care firmele nu pot dezvolta activități prin lege. De exemplu, ambalare produse, lipire etichete, etc. Sunt domenii de activitate potrivite unor capacități reduse de lucru ale unor anumite categorii de persoane asistate.
- Astfel că, angajatorii preferă să dea la stat salariile minime brute pe economie aferente pozițiilor vacante neocupate de către persoane cu handicap, decât să achiziționeze produse sau servicii de la unități protejate.

- În cadrul unei unități protejate se înregistrează foarte multe pierderi de materie primă
- Există perioade de indisponibilitate a persoanelor angajate, absențe care se datorează în principal spitalizărilor, controalelor periodice etc
- Capacitatea de lucru a unei persoane încadrate într-o unitate protejată este mai redusă, ceea ce conduce la capacitate de producție redusă a unităților protejate.
- Este absolut necesară achiziționarea de echipamente profesionale care să substituie o parte din activitatea angajaților (profitul pe unitate protejată este mic astfel că nu există fonduri pentru acest tip de investiție)

- Există o neconcordanță în ceea ce privește contractele de parteneriat ce se pot încheia între unități protejate și instituții publice. Problema este că instituțiile publice lucrează cu trezoreria și solicită ca și modalitate de plată, plata prin OP într-un cont de Trezorerie. O unitate protejată înființată în cadrul unei fundații nu poate deschide cont în trezorerie, ceea ce îngreunează aceste colaborări.

- Întreprinderea socială nu este recunoscută legislativ și nici susținută financiar, exemplu ajutorul de stat și de minimis acordate în prezent pentru întreprinderi prin fondurile structurale. Linia de finanțare deschisă a exclus unitățile protejate.

❑ Nu exista facilitati economice pentru unitatile protejate cum ar fi subventii de la stat sau facilitati in legislatia achizitiilor publice. Ar fi benefica modificarea legii achizitiilor pentru a acorda prioritate unitatilor protejate in ofertarea de servicii sau produse pe piata.

- ❑ Nu este corelata legislația financiar – contabilă în care să se regăsească și modul de funcționare a unităților protejate în special cele dezvoltate de către ONG-uri.
- ❑ Nu există o politică coerentă și susținută de încadrare în muncă a persoanelor cu dizabilități, inclusiv HIV/SIDA

PROPUNERI LEGISLATIVE

Propunere de schimbare legislativă în ceea ce privește alternativa oferită de art. 78 al legii 448/2006 angajatorilor care nu doresc să angajeze persoane cu handicap:

❑ **Înființare fond național** în care să se colecteze fondurile de la angajatorii care nu au angajat în proporție de 4% persoane cu handicap. Banii vor fi apoi alocați pentru proiecte de: integrare socio-profesională; adaptare spații de către angajatori și creare de facilități la locul de muncă pentru persoanele cu handicap; formare și orientare profesională; subvenționare unități protejate și achiziționare de echipamente; recuperare persoane cu handicap; integrare socială ș.a. Acest fond trebuie să aibă niște norme foarte clare de funcționare și să nu utilizeze mai mult de 7% din ce se colectează pentru cheltuieli proprii de funcționare. Ideal ar fi ca ceea ce presupune costuri de funcționare suplimentare să fie acoperite de guvern de la bugetul de stat, nu din fondurile colectate.

❑ Modificare Lege 76/2002-privind sistemul asigurărilor pentru șomaj si stimularea ocupării forței de muncă.

La Cap.V - Masuri pentru stimularea forței de munca-sectiunea a 3 a - Stimularea angajatorilor pentru încadrarea in munca a șomerilor, se va introduce un nou articol cu următorul conținut:

Art. 85, indice 2- Angajatorii care încadrează pe durata nedeterminata persoane cu handicap, aflate in căutarea unui loc de munca sau șomeri, sunt scutiți pe o perioada de 18 luni, de plata contribuției datorate la bugetul asigurărilor pentru șomaj aferenta persoanelor cu handicap încadrate si primesc lunar, pe durata angajării, pentru fiecare persoana cu handicap angajata, o suma egala de 1,5 ori valoarea indicatorului social de referința in vigoare la data încadrării in munca a persoanelor cu handicap.

Acest articol, ar alinia România la legislația europeană care oferă angajatorului subvenții pentru fiecare persoană angajată atâta timp cât o menține în câmpul muncii. De obicei se depun dosare anuale cu documente care dovedesc că persoanele cu handicap sunt în continuare angajate.

❑ **Referitor la OUG 34/2006 privind achizițiile publice.**

❑ Pentru "oferta cea mai avantajoasă d.p.d.v. economic" propunem a se introduce obligatoriu mențiunea la art. 199 alineatul (2) la factorii de evaluare a ofertei, la "alte elemente considerate semnificative pentru evaluarea ofertelor" și punctarea obligatorie a factorului "unitate protejată".

❑ Pentru "oferta prețului cel mai scăzut" propunem introducerea unui alineat nou la art. 203 și anume "la egalitate de preț va fi declarată câștigătoare oferta "unității protejate".

❑ De asemenea, trebuie evaluată posibilitatea de a se introduce un articol care să le permită autorităților locale să achiziționeze anual de o anumită sumă produse și servicii de la o unitate protejată din comunitatea locală (fără licitație), ca o formă de sprijin în încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități din propria comunitate.

❑ Scutirea unităților protejate de taxa de acces în SEAP, care este în valoare de 2500 lei + 19% TVA, conform Legii 125/27.05.2008. Astfel, le-ar permite să utilizeze sistemul pentru a participa la licitații electronice.

MULȚUMESC!

angela.achitei@alaturidevoi.ro

